

СТАНОВИЩЕ

за

дисертационния труд на

МИЛЕНА АНТОНОВА ТОМАНОВА

редовен докторант към катедра „Музика” при Факултета по изкуствата
Югозападен университет „Неофит Рилски”

*на тема: Ролята на музикално-сценичните жанрове за формиране на
интерес към музикалното изкуство при деца в начална училищна
възраст*

за присъждане на образователната и научна степен „доктор”
по научно направление 1.3

от проф. д-р **Емилия Кръстева Коларова-Гидишка**,
катедра „История на музиката и етномузикология” при ТКДФ
НМА”Проф. Панчо Владигеров”

Докторантката Милена Томанова представя научно изследване, което е пряко свързано с едни от най-актуалните проблеми и задачи на нашето съвременно общество. В своя респектиращ с обема си труд, разположен на 230 страници, дисертантката насочва вниманието към деликатната тема за възпитанието на децата в началната училищна възраст със средствата на изкуството. Избирайки като отправна точка музикално-сценичните жанрове, тя последователно изгражда и логично аргументира своята теза за тяхната важна роля в процеса на активизиране интереса на учениците към музиката /с.6/.

Дисертационният труд се отличава със своята теоретико-практическа насоченост, което вероятно е следствие от активната изпълнителска и педагогическа работа на Милена Томанова като пианист-корепетитор в Камерна опера - Благоевград и като преподавател в ЮЗУ „Н.Рилски“. В разработката си авторката свободно проблематизира по възлови въпроси на заявената тема за ролята на музикално-сценичните жанрове при формиране на интерес към музикалното изкуство у деца в начална училищна възраст на базата на предварителна изследователска дейност, включваща: проучване програмите на оперните театри в страната /Приложение 3/; провеждане на анкети с деца, както и прецизен анализ на резултатите от тях /Приложение 1/; интервюта с професионални изпълнители и учители като Петко Бонев и Радостина Кацарова /Приложение 2/; подбор на разнообразен спектър от библиографски източници с отношение към разработваната проблематика /183 единици/.

Тази подробна проучвателна дейност дава на дисертантката възможността да представи и анализира не само отделни конкретни музикално-сценични творби за деца от гледна точка на либрето или сюжет /IV гл./, но и един много по-широк кръг въпроси, които засягат репертоарната политика на държавните музикални театри след 2010г., свързана с детската аудитория /III гл./, както и на глобални и стратегически теми като целите и насоките на музикалното възпитание в съвременната образователна система у нас в неговите педагогически и психологически аспекти /гл.II/. Тези анализи са придружени от лаконични, но ясни и аргументирани обобщения на с. 30, с. 70, с.84-85, с.90, с.189-191.

В тази обща конструкция ще поставя специален акцент върху I глава. Макар и компилативно построена, тя дава сериозен аргумент за избора на дисертационната тема и представлява многозвучен мост между миналото и

настоящето в панорамата на изпълняваното музикално-сценично творчество за деца. Тук бих препоръчала разширяване на кръга от цитирани автори. Включените в дисертационния текст имена на изследователи на музикално-сценичните жанрове у нас /Каракостова, Бикс, Янева, Ценова/, а също така Витанова и Гайтанджиев като експерти в сферата на училищното музикално възпитание, са само част от многобройните автори, които дават обилна информация по темата. Също така ми се струва, че е необходим един по-прецизен подбор и анализ на всеки цитат от използваната библиография. Такъв, например, е текстът за художествените недостатъци на българските детски оперетки „от позицията на съвременността”. Според дисертантката /или според друг цитиран, но неуточнен автор/ в „музикално отношение те са изградени фрагментарно, като отделни песенни номера без достатъчна интонационна връзка между тях, с лесно запомняща се мелодия, елементарна хармония, проста и лека ритмика”/с.15/. Нека припомним, че подобна характеристика можем да отнесем и до жанра на хоровата китка от същия период. А дали това е недостатък или е естетически белег на ранното българско творчество остава да преценим като внимателно анализираме музикално-културните процеси от началото на XX век.

Известно преповеряване на отделни източници личи в приведените примери за българско оперетно, оперно и балетно творчество за деца. Така списъкът, посочен на с.19, включва заглавието „Приказка” от П.Стайнов – едно епично симфонично произведение, което представя българските народни приказки и легенди в подчертано философски и съвсем не детски аспект.

Разбира се, тези бележки са единствено препоръчителни и нямат за цел да оспорят дисертабилността на разработката. Нейният приносен

характер на първо по рода си цялостно изследване на музикално-сценични творби за деца, ориентирано към учебните програми за музикалното образование и възпитание, е безспорен.

Авторефератът коректно отразява съдържанието на изследването. Посочените в него пет публикации изчерпателно представят основната проблематика на труда.

На основание безспорните качества на дисертационния труд *„Ролята на музикално-сценичните жанрове за формиране на интерес към музикалното изкуство при деца в начална училищна възраст”* убедено предлагам на уважаемото Специализирано научно жури да присъди на **Милена Антонова Томанова** образователната и научна степен „доктор” по научно направление 1.3.

14.11. 2017 год.
София